

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 30. Zettortdeenâ 23schâ Juhli 1842.

Jehkabs un Kristihne.

(Stahst)

Trefcha nodatta.

Miseefchana no mihlas Marias-leijas.

Kamehr muhsu zellineeki fataifijahs, tamehr arri wakkars gan drihs bija klabt; bet të arri jaunajs mantineeks Blehr ar kahdeem teefas kungeem un fullaineem pa plawas zeltu gahje schurp. Winsch bija masß wihriensch ar plattu mugguru. Azzis bija dsilli eegrinmuschas peerè un usazzis ar garrahm farkanahm spalwahm apauguschas. Winna eekrittuschi waigi bija pa warri balku rehtaini un ar leelu bahrsdu apauguschi. Wisfadi winsch bija breefmißß pee uskattischanas. Sirgam blakkam tezzeja diwi leeli pinkaini funni.

Kristihne bij patlabban pehdigu reißi fawâ kambarinâ bijuse, un nu gahje us wahrtu puffi, kad Blehrs ar faweem beedreem un waddoneem fehtâ eejahje un no sirga semmè kahpe. Tifko winna to eeraudsija, tad ta mukke kâ stirna no wilka istrauzeta pahr fehts-widdu pahri pee fawas mihlas gaspaschas, fo winna drebbedama itt zeeti apkampe, itt kâ patwehrumu luhgdama, fur glahbtees no tahda swehra zilweka meesâ.

Kamehr zitti fullaini winnu sirgus stalli wedde un peefehje, gahje Blehrs pats ar faweem ziteem waddoneem muischâ eefschâ, fawu jaunu mantu un weetu apskattihst un fawâ sinnâ nemt. Leonards to mihligi fanehme un Englenderu walodâ runnadams, jo Blehrs bija Englenderis, usnehmahs tam wiffas mallas israhdiht. Bet Blehrs winnu kâ ne kam wehrtu zilweku usluhfoja un ne wahrdu ne atbildedams gahje garram.

Kad jaw Leonards winna tikkumu labbi pasinne, tad tas jaw preekschlaikâ us to labbi bija fataifijees un apnehmees wairs neweenu nakti fawâ mihlâ Marias-leijâ palift. Winna dee-

nestlaudis wiffi Wahzeefchi ween bija, zitti, fo winsch no fawas tehwu-semmes lihds atweddis un zitti, fo tur pat peenehmis. Schee wiffi bij apnehmuschees tam lihds eet, tur fawam kungam tapat palihdsieht behdâs, kâ arri kalpoht zittâs waijadsibâs. Ur scheem faweem ustizzameem draugeem winsch nu taifijahs fawu ohtru tehwasemini us wiffu muhschu atstahst. Drihs arri bija wiffi zellineeki preeksch-nammâ sapulzejuschees un us eefchanu gattawi.

Tad masajs Indrifis waizaja: „Bet fur tad ir Jehkabs un Kristihne?“ Urri tee zitti behrni pehz scheem nabbad sineem skattijahs, bet tohs ne fur ne eeraudsija. Blehrs, kas patlabban nahze kambari eefschâ, bija dsirdejis, ka tas behrns pehz teem diweem atstahstem praffija un mannija, ka tee zitti arr pehz winneem skattijahs, lepni smeedamees atbildeja: „Winni jaw irr apgahdati un nu taggad labbaki ne kâ pee jums mahzisees assiht, kas tas irr, Neegeris buht?“

To dsirdejis Leonards pazehle skummigi fawas azzis us debbefim un kluffinam Deerwu peeluhdse. Par fo winsch taggad to darrija, to lassitaji gan paschi saprattihß. Drihs pehz tam winni fahze fawu zeltu staigaht.

Kad winni fehts-widdu isnahze, tad eeraudsija Jehkabu un Kristihni pee kohkeem peefestus un pahris no Blehra kalveem tohs nerroja un smeheje, kâ ween pascheem patikke. Kad tee nabbadisini nu redseja fawus labba-darritajus un wiffus zittus darba-beedrus us zella gattawus pa durwin isnahkam ahrâ, tad tee gauschi raudaja. Urri Leonards ar fawu gaspaschu raudaja, winnu behrni schauksteja dikti un gribbeja pee teem nelaimigeem noeet un labbas deenas atdoht, bet tehws to aisleedse, fozzidams: „Mehs jaw ne warram winnam palihdsieht un kad mehß wehl pee-eetum klahst, tad arri muhs tee beedeewigi zil-

weki isnerrohs un teem nabbageem bahrineem muhsu schkirshanas buhs jo gruhtha.“ Tad nu tee ar azzim winneem labbas deenas wehleja. Leonards pats pazehle sawas rohfes us augfchu, winnus aisrahdidams us to, no furra ween wiffa palihdsiba nahf. Jehkabs un Kristihne tikkai warreja atbildeht galwu palohzidami, jo rohfes winneem bij us mugguru atsetas. Bet tee zellineeki wehl mescha mallâ nogahjuschi, sawus lakatus plewinaja, ar to wehl beidsamu reis teem atstah teem „ar Deewu!“ fazzidami.

Kad nu Blehrs to nammu, dahrsus un tihrunus bija apfkattijis un ar saweem draugeem kohpâ labbu palaunadsi turrejis, tad dirus sawus zilwekus të atstahje un ar zitteem taifjahs jacht us mahjahm. Bija jaw ittin wehlu wakkars. Sirgi tikke westi preefschâ un wiffi weefi, labbi peedsehrufchees, ar leelu trohkfni isgahje un sirgeem kahpe muggurâ. Tee diwi leeli funni ffraidija reedami un plohsidamees pa fehtswiddu apfahrt. „James! Spranz!“ të Blehrs sauze us saweem diweem kalpeem, furru weens winnu sirgu pee galwas turreja un ohtrs kahpschlus winnu kahjahm usmauze, „nemmeet arri to Neegeru puhfni lihds few pakkalâ us sirgeem!“

Tee abbi nabbadfini nu tikke atraisiti walkâ, bet zaur to ilgu stahweschanu winnu lohzefti bija palikkufchi sibwi. Un kad nu zaur to winni ne warreja deesgan ahtri eet, tad Blehrs, kas jaw us sirga sehdeja, swilpe un rihdija funnus winneem wirsü, fauldams: „urrah Sultan! Diana! taifset teem flibbeem neweifteem kahjas!“

Tee neganti swehri ne likkabs diwireif skubbi-naht. Tee tohs fabaiditus behrnus aplehze kâ wilki jehrus. Weens norahwe Kristihni pee semmes un ohtrs israhwe Jehkabam gabbalu no swahrku rohfes un tam lihds arri rohku pahplehse, ka nabbadfinam rohka pahp pahrim affinaina palikke! Blehrs par to lohti smejhahs un tam lihds tee zitti arr täpat darrija Tomehr funnus winsch atfauze noht un kad tee kalpi schohs arri bij us sirgeem nehmuschi, tad wiffi dewahs us preefschu.

Winnu jetsch gahje zaur itt beeseem un wezjeem mescheem un purweem. Tahlumâ tee dsir-

deja isfalkufschus wilkus kauzoht un us weenreis ne zif taht no zetta arri lahzi ruhzoht. Beidsobt, ap paschu pufsnahti tee isnahze leelâ klaijunâ, fur mehnefs gaischumâ jaw warreja redseht leelas muishas. Pa labbu rohku stary jaukeem un kupleem kohkeem stahweja Blehra stalta muishas, kam pa kreifu rohku us leiju, kâ kahds zeems, bija dauds masas wehrigu buhdinas.

Iu wiffa rinde apstahjahs. Blehrs sauze Jahmu klahnt un tam ko pawehleja; us ko tas tad arri tuhlin no sirga nolehze un arri tohs dirus bahrinus semmê rahwe un ar teem gahje us to wehrigu buhdinam, kamehr zitti muishâ eejahje. Schahs buhdinas bija no kohku zelmeem weegli sakrautas un ar zukkura needru lappahm aplahthas. Pee weenas no schahm buhdinam atnahkufchi, James atrahwe durwis walkâ un tohs diwi jaunektus tur eegrubde eefschâ. Weena Neegeru seewischka tik tur bija eefschâ, ta no ta trohkfna istrauzeta, uslehze no sawahm zif-fahm un teem nahze pretti.

„Schè mella wahrna!“ të James traffi smeedamees kleebs, „es tew atweddu jaunmu perrefli. Të wehl irr diwi tukfchi ligfdi.“ „Un juhs,“ të winsch us teem diweem fazzija, „eita tuhlin gulleht, usrangs rihthâ ne praffihß wiss, kad juhs apgullufchees.“ Tad winsch durwis aisgrubde, un smeedamees aisgahje prohjam.

Ta Neegereene kahdu brihdi apluhkoja tohs jaunus preenahzejus; tad teem katram ziffu midzeni faktâ parahdija un patte atkal fluffinam sawâ gullâ eefritte. Tee jaunekli winnu sapratte un weens ohtram labbu nakti wehlejuschi, sawas gullâs eefritte. Kristihne ar farstahm assarahm Deewu luhdama të nopuhlejahs, ka drihs eefritte dsilla meegâ un sapnoja, ka winna ar sawa labbadarritaja behrneem kahdâ jaukâ dahrsâ spehleja. Jehkabam ta eewainota rohka neganti sahpeja un tadeht, faut gan bija peekuffis, tomehr ne warreja aismigt. Winsch par sawu nelaimi lohti behdajahs un gruhthi nopuhthas, të, ka jaw sahze dohmaht, us kahdu wihfi, tam scho netaisnibu warretu atreebt. Bet të us reis tam eefritte prahthâ ta Jesus mahziba, ko winna lab-

badarritajš schkir damees itt ihpaschi tam bija peefohdinajš: „Nihlojeet farvus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darrajt labbu teem, kas juhs eenihd, un luhdseet preeksch teem, kas juhs apfaintina un waija. Kad winsch nu pahrdohmaja, ka scho fawa Kunga un Vestitaja baußli un fawa laiziga labba-darritaja pamahzifchanu bij tik drihs aismirfis, tad palikke apkaunehts un behdigš, ka dikti elfodams raudaja. Winsch nu karsti Deewu peeluhdse, lai winnam scho grehku peedohd. Pehz to winsch no wiffas firds Deewa schehlaitibai nowehleja farwu taggadeju fungu Blehru, un scha niknus kalpus, un swehti dahrgi sohlija, to miblestibas baußli ne kad pahrfahpt, kaut tas winnam arri zik gruhti nahktohs.

Weidsoht arri winsch zeeti aismigge.

(Turvittkam wairak.)

Lasseet wehl reis galwas lausifchanas 5tu un 6tu usdohfchanu eeksch Nr. 10. un to atbildu us tam eeksch Nr. 26.

Muhsu f. g. awischi 26ta lappina redseju un lassiju, ka kahdam no gohdigeem lassitajeem patizis lihds ar mannis galwinu lausih, bet woi winni jauneklis jeb pufsmuhscha wihrs jeb jaw ar firmu galwinu irr, to ne sinnu, no waiga tohs ne pasihstu. Lai nu buhtu! Tomehr mannim bija leels preeks, kad lassidams ta dohmaju: „Nu reds! tapat trahpahs gan dasch, kas ar tewis weena prahta buhdams, par pastarpehm un pawallas-brihscheem farwu laiku ar tam pakawe pee galwas lausifchanas prahtu zilladams.“ — Zannekli ta darroht to teescham ne noscheletu wifs! Un jebfchu gan daschi lepnä prahta fazitu, jeb jo wairak irr jaw fazzijusch: „Deews to sinn, ka naw fauna tahdus neekus awises eelikt eekschä!?“ Us tam atbildu: „Kur lepnas dohmas tur ihš padohms!“ kas jaw wiffseem pasihstams wezs, bet pateefigs, fakkams-wahrds. Jeb — woi tad wiffi no lepnibas puhka irr uspuhsti, ka teem nefas pa prahtam naw? Un kas sinn, woi wiffseem schahdas usdohfchanas irr par ihgnumu un nepatifschanu? Warr buht, ka dascham tahs derr par derrigu laika-fawekli

un patihkamu galwas = lausifchanu. To jaw mehš eeksch Nr. 26. f. g. awisehm warram redseht. — Deesgan! Zerēju, ka skohlmeisteri tapatt ne buhs ta fazzijusch, kautschu winni arri deesinn zik augsti un dsikli buhtu mahziti: buhs zitti kahdi pufssinnahntneeki bijusch.

Taggad stahstifschu mihkam draugam, kas us 5tas un 6tas galwas = lausifchanas usdohfchanahm Nr. 26. atbildeja ka mannim — jebfchu winni gan riktigi isrehkinajusch — tomehr atkal zittadi isnahk, kas arri irr riktigi. Prohteet: Pilsata nahkusch, tee pirmä nammä dewe 7 ahbotus par graffi; pirmajs 1 reis, ohtrs 4 reises un treschajs 7 reises pa 7 ahboteem, un katris arri dabbuja tik dauds grafchus, zeek reises tas no saweem ahboteem bija dewis, ka: pirmajs 1, ohtrs 4 un treschajs 7 grafchus. Ar teem atliffuscheem tee gahje tahlak us ohtru nammu un dabbuja te laimiga brihdi 3 grafchus gabala (tas irr: par katru). Tad nu pirmajs kam wehl 3 ahboli bija paliffuschees, nehme 9 grafchus, ohtrs kam 2 bija paliffuschees, 6 grafchus un treschajs kam tik 1 patš bija palizzees 3 grafchus. Sawu naudu farehkinajoht, teem ne weenam ne ohtram ne bija ne wairak ne masak, bet wiffseem trim weenlihdsigi dauds; jo: 1 un 9 irr 10, 4 un 6 irr 10 un 7 un 3 irr 10. Naug', katram nu bija 10 grafchi un arri tehwa gribbeschana peepildita! Un, ja kahds treschajs no lassitajeem buhtu mehginajis galwinu lausih, warr buht ka tam atkal farwadaki buhtu isnahzis, bet arri riktigi.

Kad 6ta usdohfchanä gohdigam atbildetajam par wiffseem peezeem kurweem kohpā 189419 ahboli isnahk, un tee teklaht wehl brihnahs fazzidami: „kas tee par leeleem kurweem!“ Tad atbildu: „Ne brihnatees wifs! nej winnam tik pulka ahbolu nej arri tik leeli kurwi bija.“ — Tais 5 kurwidš — prohteet: tam tik 2309 ahboli bija. Par tam es ne esinu wainigs, ka draugs uskuptscha ahbolu skaitli un winna kurwis wairak ne ka par 82 reisehm paleelinajusch. — Scho ahbolu skaitli gribbedami isdabuhht: wairojeet schohs 2, 3, 5, 7 un 11 (pa zeek kohpā uskuptschis ahbotus pahrdewe)

weenu ar ohtru kohpâ; bet tif ne aismirsteet no scho skaitlu augla (tas irr: no teem 2310) I atskaitiht nohft. Woi nu sinneet zik tam bija ahbofu? Un fakkeet jelle, woi tad tee mas ir leeli kurwi!?

P. Strauchmann.

Teesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Dohbeles pilskunga teefas zaur scho wiffem sinnamu darrihts, ka ta zaur schihß teefas fluddinaschanu no 25ta Juhni f. g. Nr. 3970 us to 24tu Juhli f. g. nolikta uhtrupe, fur lohpus 2c. gribbeja pahrhoht, Salkâmuischâ ne tiks turreta. Zelgawas pilli, 20tâ Juhli 1842.

(Nr. 6561.) August Firds, affeffer. Altuahrs Straus.

Us muischaswaldischanas gribbeschanu tohp wiffi pee tahs pee Dohbeles aprinka peederrigas dsimtas Salkâmuischas peederrigi pagasta lohjekli, kas ar un bes passehm zittôs pagastôs usturrahß, zaur scho usaizinati, pee tahs schai gaddâ gaidamas pahrrakstischanas, pehz teem pahrscho leetu nospreesteem likkumeem, tur likt peerafstitees, fur wiini taggad

usturrahß, un turklaht wisdwehlat 14 deenu starpâ, no appafsch rakstitas beenas, sawu taggadeju usturreschanas: weetu scheit sinnamu darriht, un tai paschâ laifâ sawus Krohna-nodohschana: un pagasta-parrabus bes kaweschanas atlihdsinahft, zittadi ar winneem kâ ar wasankeem un pasauls-staiguleem darriht. Tâpat tohp arridsan tahs pagasta teefas kurru pagastôs peeminneti Salkâmuischas pagasta-lohjekli usturrahß, luhgtaß, tohs paschus sawôs pahrrakstischanas: rultôs uenemt, un pahrs teem pee laika schai pagasta teefai sinnu doht. Salkâmuischâ, 11tâ Juhli 1842. 2

(Nr. 57.) +++ Uns Rumlan, preekschschdetals. J. S. Ratycke, pagasta teefas sribweris.

Wiffi pee Blihdenes (Zukumu aprinki) peerafstiti pagasta-lohjekli, kas taggad ar un bes passehm zittôs pagastôs usturrahß, tohp us Blihdenes muischas waldischanas gribbeschanu usaizinati, pee tahs schinni gaddâ notekamas pahrrakstischanas, sewi pee teem pagasteem peerafstitees, fur wiini taggad usturrahß, un wiffas gohbigas pagasta teefas, eefsch kurru draudsehm tee peeminneti Blihdenes laudis usturrahß, tohp luhgtaß, tohs, pehz teem tadeht eezeltem likkumeem, sawôs pahrrakstischanas: rultôs uenemt, un par tam schai pagasta teefai bes aiskaweschanas sinnu doht.

Blihdenes pagasta teefa, 15tâ Juhli 1842. 2
(Nr. 63.) +++ Andrei Zeple, pagasta wezzakais. J. Horaim, pagasta teefas sribweris.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihgâ, tanni 13tâ Juhli 1842.

	Sudraba			Sudraba	
	naudâ.	naudâ.		Rb.	Rp.
I jauns dablderis geldeja	1	33	I pohds kannepu tappe maksahft ar	1	—
I pubre rudju tappe maksahft ar	1	70	I — linnu labbakas furtes — —	1	80
I — kweeschu — —	3	—	I — — sliktakas furtes — —	1	60
I — meeschu — —	1	25	I — tabaka — —	—	65
I — meeschu = putraimpu — —	1	90	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	90	I — sweesta — —	2	20
I — kweeschu = miltu — —	4	—	I muzza silku, preeschu muzzâ — —	7	—
I — bihdeletu rudju = miltu — —	2	50	I — — wibtschun muzzâ — —	7	25
I — rupju rudju = miltu — —	1	70	I — farkanas sahlis — —	7	—
I — siruu — —	1	60	I — rupjae leddainas sahlis — —	6	—
I — linnu = sehtlas — —	2	50	I — rupjas baltas sahlis — —	4	40
I — kannepu = sehtlas — —	1	50	I — smalkas sahlis — —	4	—
I — fimmenu — —	5	—			

B r i h w d r i e k e h t.

No juhmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas = rahts N. Weitler.